

De gele border

In ons park ligt stil verscholen een border die de naam heeft 'de gele border'.

Deze border ligt op een plek achterin het park waar niet iedere vrijwilliger spontaan naar toe gaat. Misschien is het te ver of weet men de weg niet zo goed te vinden naar deze verre border.

Als je goed kijkt zie je daar wel een aantal mooie elementen zoals een verzameling Betula's oftewel berken. Ook een tiental esdoorns of Acers met bijzondere namen zoals Acer negundo 'Flamingo', Acer 'Crimson King' of Acer 'Royal Black'.

Hier vlakbij ligt ook de gele border die de laatste jaren eigenlijk geen border meer genoemd mocht worden. De border had weinig onderhoud gekregen; het opschot en onkruid tierde er welig. Dichtgegroeid en ondoordringbaar was het geworden, en daardoor kreeg deze border ook minder aandacht. De kleur geel kwam steeds minder terug, dus was het tijd geworden om aandacht te geven aan dit stukje park.

Eind juli zijn we gaan kijken naar een professioneel bedrijf dat ons kon adviseren hoe we dit het beste konden aanpakken. Wat moest er weg en wat kon er blijven staan? Omdat de border met gewone mankracht niet meer te bewerken was, zat er niets anders op dan machines in te zetten.

Na veel overleg met de beplantingscommissie is er opdracht gegeven voor een ontwerp. Hierin wilden wij twee dingen terugzien: het moest in de eerste plaats weer een gele border worden. Daarnaast wilden we ook een open karakter, zodat je een doorkijk hebt als je van de achterkant het park binnenkomt.

Het ontwerp is gemaakt door een hovenier en na gedegen overleg is besloten om dit ontwerp te laten realiseren.

Het beplantingsplan is gevarieerd, met vaste planten en lage grasslingers van het gras Hakonechloa macra. Het geheel is gebaseerd op

ontwerpen van de bekende tuinarchitect Piet Oudolf, die over de hele wereld tuinen heeft aangelegd met grassen. In New York heeft hij een 800 meter lange stadswandeling gecreëerd op een oude spoorlijn in Manhattan, the High Line, met uitzicht op de Hudson rivier. Hier zijn ook grassen gebruikt die bij ons voorkomen.

In onze nieuwe border komt de kleur geel weer terug; van lichtgeel tot goudgeel met accenten van wit, rood en paars.

Er zijn uitschieters die ruim boven de grassen uitkomen zoals de Eremurus 'Pinokkio', een vrolijke gele pluim. In het voorjaar doen groepjes tulpen, zoals de wilde Tulipa sylvestris ook hun best de aandacht te trekken.

De Molinia arundinacea 'Transparent' is een grassoort die een hoogte haalt van 1,50 meter, maar waar je geheel doorheen kunt kijken, zoals de naam al aangeeft. Hier vindt je enkele plukken van terug die zorgen voor de nodige afwisseling in hoogte. Voor de liefhebbers die er meer van willen weten, hangt er in het Weetpunt een complete lijst met namen en een tekening van de border zoals hij is bedacht.

Omdat de weersomstandigheden niet optimaal waren, was het moeilijk de beplanting op het juiste tijdstip uit te voeren. De vele regens maakten de border kletsnat waardoor er niet gewerkt kon worden.

Toch is het gelukt en zullen we van de zomer kunnen kijken naar een nieuwe border.

Omdat alles dit eerste jaar nog niet goed is volgroeid, zal het resultaat wat achter blijven, maar volgend jaar staat alles in volle glorie en hebben we een nieuwe aanwinst om van te genieten.

Misschien een reden om weer eens achter in het park te gaan kijken en te genieten van onze aanwinst.

Jan Beerentemfel

Boomplantdag 16 maart in Zwijndrecht

Verzorgd door de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, 't Weetpunt.

De leerlingen van groep 7 van Basisscholen de Bron en de Dolfijn (locatie West) hebben afgelopen woensdag 16 maart ter gelegenheid van de Nationale Boomfeestdag 23 sierperenbomen geplant aan de Walraven van Hallstraat. Voorafgaand aan deze dag kregen de kinderen op school een les over bomen, verzorgd door 3 gidsen van het IVN 't Weetpunt. Na de bomenles volgde een quiz, waarbij de winnaars van deze quiz benoemd werden tot bomen-king en bomen-queen.

Na ontvangst door wethouder Henk Mirck hebben de kinderen gezamenlijk het speciaal hiervoor geschreven Boomfeestdaglied "Het is tijd" gezongen.

Daarna mochten de bomen-king en bomen-queen samen met de wethouder de 1^e boom planten. Vervolgens zijn alle kinderen hard aan het werk gegaan om hun eigen boom te planten. De kinderen mochten hun naam in de door hen geplante bomen hangen, zodat ze thuis kunnen vertellen welke boom er door henzelf is geplaatst. Na afloop

kregen de kinderen warme chocomel, een peer en een speciaal ontworpen armbandje als herinnering aan deze leuke gelegenheid.

Connie van Schaik-Dubbelman

Voor informatie over wat te beleven in het park en 't Weetpunt bezoek dan regelmatig de website van: <http://www.zwijndrecht.net/agenda>.

TUINTAAL

Buitenissige natuurverschijnselen

Het voor-voorjaar valt in december en januari. En dat was warm. Zo warm, dat de vogels al in december territoriaal gedrag vertoonden en volop flirtten.

Nu is het voorjaar. En dat is koud, te koud voor de tijd van het jaar. Bomen blijven kaal, maar de vogels fluiten en flirtten nog steeds naar hartenlust. Je houdt je hart vast; hoe kunnen ze een nest grootbrengen in kale bomen? Gelukkig weten vogels zelf dat dit niet kan, dus het komt wel goed, beweren de deskundigen.

Ik ben geen bioloog, dus ik praat hier de deskundigen maar na. Winter-voorjaar 2015-2016 vinden zij zo buitenissig, dat zij regelmatig hun verhaal mogen doen in nieuwsprogramma's op TV en op de nieuwspagina's van de krant. Van mij mag de natuur vaker in het nieuws komen, ook als zij zich normaal gedraagt. Zo worden of blijven wij ons bewust van het belang van de natuur voor ons welzijn.

Marjan d'Hond

'Ganzentocht' 2016

Zaterdag 6 februari 2016 was het weer zover, de jaarlijkse "Ganzentocht" van de vogelwerkgroep.

Terwijl aan het begin van de week de weervrouwen en -mannen ons nog bang maakten met de te verwachten hoeveelheden regen op zaterdag, werden de voorspellingen richting het weekend steeds gunstiger. Uiteindelijk werd er zelfs een droge dag voorspeld. Om 8:00 uur hadden zich 6 vogelaars verzameld op de parkeerplaats bij 't Weetpunt en rond 8:05 uur reden we met 2 auto's richting de A16. We hadden besloten om dit keer te starten in de polders bij Moerdijk. Gerard en Ron

hadden 2 weken eerder al een verkennende tocht gemaakt en toen zat het daar vol met ganzen.

• Rotgans

Helaas nu niet; blijkbaar was het nog te vroeg en sliepen de ganzen deze dag uit. Vanuit 1 van de 2 auto's werd wel een groep van 7 reeën gezien. Nadat Gerrit bij een boer gemeld had dat één van z'n schapen op z'n rug lag, reden we via Moerdijk en het bijbehorende industrieterrein verder richting Klundert.

• Brandganzen

Vanaf de dijk kwamen nu wel ganzen in beeld. Na een korte koffiebreek waarbij er af en toe wat KS

(klein spul) voorbij vloog (dat we zo snel niet eens op naam konden brengen) vervolgden we de route richting Willemstad. Net buiten Willemstad bevindt zich een gemengde Aalscholver / Blauwe Reiger kolonie welke vanaf de dijk prachtig te bekijken is (zeker als de bomen nog kaal zijn). We telden hier als snel een 40-tal Blauwe Reigers en tenminste 34 Aalscholwers.

We vervolgden onze weg en namen even een kijkje aan de voet van de Haringvlietbrug. In één van de hoogspanningsmasten zit meestal wel een Slechtvalk en dat was ook nu weer het geval. Het bleken er zelfs 2 te zijn. Verderop werd besloten om nog even in de kijkhut aan de kant van het Haringvliet te kijken. We moesten hierbij door een drassig schapenweitje en een stukje omhoog de dijk op. Helaas leverde dit voor Gert een uitglijder op met als gevolg dat hij vanaf dat moment een camouflagebroek had met bijpassende blubberschoenen. Vanuit de kijkhut was een hele grote groep eenden te zien met o.a. heel veel Wilde Eenden, Pijlstaarten, Smienten en Wintertalingen. Via Ooltgensplaat en Oude Tonge door richting Battenoord. Onderweg dit jaar opvallend vaak Grote Zaagbekken. Er zijn soms jaren dat je deze soort amper tegenkomt.

• Grote Zaagbek

Halverwege nog even een blik over de dijk op de Grevelingen geworpen (niks geraakt overigens). Hier zat een grote groep Zilverplevieren bij elkaar gekropen op een ondiepe slikplaat. Hier ook Grutto, Rosse Grutto en Bonte Strandlopers. Tijdens het nuttigen van een stroopkoek (bedankt Gerrit), net buiten Oude-Tonge passeerde er op enige afstand een Zeearend. Bij Battenoord kwamen we nog een groep vogelaars uit onze omgeving tegen. Ze waren op zoek naar Fraters, maar deze lieten zich hier niet zien. Wel een gemengde groep van ruim 50 Flamingo's (Flamingo, Chileense Flamingo en een Caribische Flamingo (waarneming.nl)). Hierna zijn we doorgereden richting de Brouwersdam, de eindbestemming voor deze dag. Op de dam zagen we

onder meer Paarse Strandlopers, Steenloper, Drieteenstrandlopers en Scholeksters. Op zee was het vrij rustig. Nog wel een Zeekoet, Roodkeel-duiker, Middelste Zaagbek, Kuifduikers en Georde Fuut. Bij de inlaat zwommen zoals gewoonlijk diverse Zeehonden. Aan het einde van de dam zijn we omgekeerd en vervolgens terug naar 't Weetpunt gereden waar we rond 17:30 uur aankwamen.

Al met al weer een geslaagde tocht waarbij we ruim 70 vogelsoorten waargenomen hebben.

Harrie de With

Boom van de maand Gleditsia triacanthos 'Sunburst', de geelbladige valse christusdoorn.

Elk voorjaar wordt het Munnikepark gesierd door een fraaie goudgele boom die in het grasveld naast 't Weetpunt staat. Ik hield hem voor een geelbladige acacia (Robinia 'Frisia') en dat is niet zo verwonderlijk. De twee bomen lijken sprekend op elkaar, ook wat betreft het goudgele, geveerde voorjaarsblad. Maar Tine de Kievit vertelde mij dat het de Gleditsia triacanthus 'Sunburst' is, de geelbladige valse christusdoorn. De boom doet zijn naam eer aan: het lijkt wel of de voorjaarszon van de bladeren spat. Bij het vorderen van de seizoenen wordt het blad eerst lichtgroen, dan donkergroen en in de herfst weer goudgeel. In mei-juni krijgt de boom kleine groengele bloempjes die niet opvallen, maar wel geuren en graag bezocht worden door bijen. Na de bloei verschijnen lange peulen die harde zaden bevatten. De zoete zaden van de wilde soort werden door Noord-Amerikaanse indianen gebruikt als geneesmiddel en als een ingrediënt voor het maken van bier.

Gleditsia triacanthos 'Sunburst' is een makkelijke en decoratieve boom die niet te veel eisen stelt aan de grond. Wel graag volle zon, waarin de

opvallende bladeren ook het best tot hun recht komen. Zoals dat vaker gaat met bomen die gekleurd of bont blad hebben: de 'Sunburst' blijft een stuk lager dan de wilde groene soort en wordt niet hoger dan een meter of vijf tot acht. Toch is 'Sunburst' geen geschikte boom voor een kleine tuin, omdat hij niet goed reageert op snoeien. De wilde Gleditsia triacanthos is al in de 17^e eeuw uit Amerika ingevoerd. Er zijn verschillende cultivars bekend, maar de goudgele 'Sunburst' wordt om zijn mooie blad het meest aangeplant.

- *De gemene doorns van de wilde soort groeien ook op de stam.*

De naam 'valse christusdoorn' komt voort uit de gemene roodbruine doorns die op de takken groeien. We kennen allemaal de christusdoorn als een gestekelde kamerplant met rode bloempjes. Die is echter geen familie van onze 'Sunburst', maar een lid van de wolfsmelkfamilie, de euphorbia's.

Wilma

Natuureducatie in en rond het Munnikepark

Ondanks het winterse weer hebben in de afgelopen periode weer heel wat jeugd-activiteiten plaats gevonden. Er is van alles ondernomen om de kinderen enthousiast te maken voor de natuur. Zelfs op een regenachtige middag in februari wisten enkele IVN-natuurgidsen in de bibliotheek van Zwijndrecht

een leuke bijeenkomst te organiseren. Zij hadden van alles meegebracht om de vogels (en de kinderen!) te verwennen.

De kinderen hebben nestkastjes beschilderd en pindaslingers gemaakt. De vogels in Zwijndrecht zijn deze winter niks te kort gekomen...

- Op 13 februari zijn er een aantal fraaie hutten gebouwd in het riet langs de Devel.

Gelukkig scheen de zon ook af en toe. Dus toen er zaterdag 5 maart een Kabouterspeurtocht werd gehouden, kon dat een groot succes worden. Meer dan 120 deelnemers, kleuters, ouders, opa's en oma's genoten van de zon en van een leuke speurtocht. Met het mooie weer lieten de kabouters zich goed zien; ze hadden zelfs hun was buiten gehangen. Na kabouterlimonade en een kabouterdiploma ging iedereen vol verhalen weer naar huis.

De educatieve activiteiten voor de scholen zijn dit voorjaar ook weer opgestart. Basisschool De Kim

bezocht op 11 maart met de kinderen van groep 1 en 2 het Munnikepark. In het park waren diverse opdrachten te vinden die door de kinderen en hun begeleiders met veel enthousiasme werden uitgevoerd. Natuurgids Connie van Schaik zorgde ervoor dat 23 kleuters een leuke herinnering aan de deze dag (en aan de natuur) hebben overgehouden.

Zaterdagmiddag 12 maart was een grote groep kinderen met hun (groot)ouders op stap met boswachter Leo Muussen van Staatsbosbeheer. Zij

hebben een heel nieuw stukje natuur ontdekt: polder de Hooge Nesse. Er was alom verbazing: echte ruige natuur in onze verstedelijkte omgeving!

Lidy, bijgestaan door de IVN-natuurgidsen.

Jaarrond Tuintellingen

December 2014 besloot ik om mee te gaan doen aan een nieuw project dat o.a. door Vogelbescherming Nederland, Sovon Vogelonderzoek en de Vlinderstichting georganiseerd wordt, nl. de "Jaarrond tuintelling". De bedoeling van dit project is om in kaart te brengen wat er zoal in de tuinen van Nederland aan dieren en wilde planten voorkomt. Afhankelijk van de ligging van de tuinen van de deelnemers kan er ook iets gezegd gaan worden over wat er zoal leeft binnen de bebouwde kom.

Er zijn 2 soorten tellingen, de weektelling en de tijdstiptelling.

- Bij de **weektelling** tel je alle soorten die je in je tuin en direct rondom je tuin ziet (ook soorten die overvliegen, dit kun je apart aangeven). Per week hou je het hoogste aantal per soort bij dat je tegelijkertijd gezien hebt.
- Bij de **tijdstiptelling** je op een bepaald moment alle soorten en aantallen die je in en

- om je tuin ziet. Hou dan ook even bij hoe lang je telling heeft geduurd.

Om ook mee te kunnen doen moet je je even registreren en o.a. aangeven hoe groot je tuin is. Daarna kan het gaan beginnen. Wekelijks kun je dan de telresultaten doorgeven.

Ik kan deze tellingen van harte aanbevelen. Het is ontzettend leuk om bewust je tuin in de gaten te houden op wat er zoal leeft. Bovendien is het ook nog eens leerzaam. Je wilt namelijk op een gegeven moment zoveel mogelijk soorten op naam brengen. Ook krijg je voor jezelf een goed beeld van wat er nou allemaal in je tuin voorkomt. Zo heb ik vanuit mijn eigen tuin in Hendrik Ido Ambacht vorig jaar (2015) bijvoorbeeld 68 vogelsoorten, 4 zoogdieren, 12 dagvlinders, 8 libellensoorten, 10 spinnensoorten enz. waargenomen. Nog niet alle soortlijsten op de website zijn compleet. Met name bij de insecten kom je regelmatig soorten tegen die je niet door kan geven, omdat ze nog niet in de selectielijst staan. Er worden wel regelmatig soorten aan de soortlijsten toegevoegd. Dus het beeld wordt steeds completer.

Voor meer informatie zie de website www.tuintelling.nl

Harrie de With

Geocache "Ontdek de Hooge Nesse"

Op verzoek van gemeente Zwijndrecht hebben Lidy en ik een geocache gemaakt voor de Hooge Nesse.

Het is een leuke manier om een natuurgebied onder de aandacht te brengen. Het is een leuke puzzelwandeling geworden.

Op 15 verschillende plaatsen wordt gevraagd welke foto erbij hoort. En zo wordt het coördinaat

gevonden om de verstopplaats van de schat te vinden.

We hebben al leuke reacties gekregen op de website www.geocaching.com

De beschrijving en de reacties zijn op deze site te vinden. De code van de cache is GC6C246.

Heeft u ook interesse om eens te geocachen in het Arboretum of op de Hooge Nesse? Laat het ons weten!

Attie Zandee en

Lidy van der Lans Exler

Roos Ingrid Bergman

Aan de noordkant van de rozenberceau staat een roos met opvallende grote, donkerrode, heerlijk geurende bloemen die de naam 'Ingrid Bergman' draagt. Ingrid Bergman is in 1985 op de markt gebracht door de Deense rozenkwekerij Poulsen. Deense rozen lenen zich meestal goed voor ons koele klimaat. Maar deze roos heeft een aantal bijzonder goede eigenschappen. Ten eerste: het is een gezonde plant; de donkergroene, leerachtige bladeren zijn weinig gevoelig voor ziekten. Ten tweede heeft deze struik weelderige, zeer gevulde bloemen met een opvallende donker-fluweelrode kleur. Steek uw neus maar eens in zo'n bloem, dan kunt u zelf de overheerlijke geur ervaren. Ingrid Bergman heeft dan ook talloze internationale prijzen gewonnen en een Award of Garden Merit ontvangen van de Engelse Royal Horticultural Society. Niet voor niets staat deze roos bij de Top 10 van best verkochte rozen bij Rozenkwekerij De Wilde!

Niet alleen is de roos Ingrid Bergman beroemd, haar naamgeefster was dat ook. Zij hoort in het rijtje van de meest beroemde filmactrices. Ingrid Bergman, in 1915 in Stockholm geboren, speelde al op jonge leeftijd in Zweedse films. Na een intermezzo van enkele jaren in Duitsland, vertrok ze met haar echtgenoot naar Amerika. Ook daar

werd ze al snel door de filmindustrie gevraagd. Ze sprak goed Engels en werd een vooraanstaande filmactrice, gewaardeerd om haar Europese achtergrond. Naast haar schoonheid en intelligentie bracht zij “een Scandinavische frisheid en levendigheid” op het scherm, zo meenden de Amerikanen. Daarbij kwam dat ze geen sterallures had, zoals andere Hollywood-actrices.

Toen ze eens in een interview werd gewezen op haar relatief lage honorarium, zei ze: “Ik ben een actrice en dus geïnteresseerd in acteren, niet in geld verdienen”. De Zweedse Ingrid werd zelfs een rolmodel voor de Amerikaanse vrouw. Aan deze verering kwam abrupt een einde toen ze een affaire kreeg met de Italiaanse regisseur Roberto Rossellini. Voor het preutse Amerika van de vijftiger jaren was dit onverteerbaar; de eens zo beroemde actrice kreeg geen werk meer en werd geweerd uit tv-shows. Na haar scheiding en haar huwelijk met Rossellini woonde Ingrid zelfs een aantal jaren in Italië. De film Anastasia bezorgde haar een triomfantelijke terugkeer in de Verenigde Staten, waar zij opnieuw zeer beroemd en geliefd werd.

Met dank aan Wikipedia voor de informatie over Ingrid Bergman.

Wilma

Aromatherapie

Een natuurlijke weldaad voor lichaam en geest.

Geuren doen veel meer met je dan je denkt! Boslucht herinnert je misschien aan een vroegere aangename wandeling en denk je eens in wat de geur van verse appeltaart bij je te weeg brengt.

Het gebruik van allerlei geurige oliën hebben een ontspannende werking.

Iedere olie heeft een bepaalde vibratie die de mens kan helpen innerlijk meer in balans te komen. Hoe werkt dit dan? We gaan van de wet uit dat het gelijke het gelijke aantrekt.

In ons lichaam lopen allerlei energiekkanalen. Deze kanalen kunnen door stress of ziekte verstopt of geblokkeerd raken. Een essentiële olie met de juiste vibratie kan zo'n blokkade weer opheffen. Hierdoor stroomt de levensenergie weer vrijelijk door het lichaam en draagt hierdoor bij aan onze lichamelijke en geestelijke gezondheid.

De essences van de plant worden uit stam, stengel, blad, bloem, zaad, vrucht of hars gewonnen. Het bewerken geschiedt o.a. door persen, verhitten of destilleren.

Volgende keer zal ik nader ingaan op de toepassingsgebieden en de geschiedenis van de aromatherapie.

Ik zal nu twee zeer bekende planten bespreken en hun heilzame werking:

Lavendel – *Lavendula angustifolia*

plantenfamilie: lipbloemigen

Waterdampdestillatie uit de bloemen

Voor 1 kg essence zijn 100 kg bloemen nodig. De lavendel heeft meer dan 160 bestanddelen; hoe meer bestanddelen hoe rijker en intensiever de geur.

Lavendelolie heeft een sterk kalmerende, rustgevendende werking. Om slapeloosheid te bestrijden verdamp 4 druppels lavendel en 2 druppels zoete sinaasappel.

Lavendelolie is de enige olie die onverdund zo op de huid mag worden aangebracht.

Alle andere oliën moeten verdunt worden met een basisolie zoals amandelolie of olijfolie.

Grove den - *Pinus sylvestris*

plantenfamilie: conifeer

Waterdampdestillatie uit de naalden

De grove den kan wel 40 meter hoog worden. Je herkent de dennenboom aan de naalden, deze groeien in paren.

Voor 1 kg essence zijn 500 kg naalden nodig. Grove dennenolie wordt veel gebruikt in massageolie voor sportblessures en medicijnen voor hoest en luchtwegproblemen.

Kernwoorden zijn; antiseptisch, fris, verkwikkend en stimulerend.

Om vermoeide spieren te ontspannen verdamp 2 druppels grove den en 4 druppels lavendel en 4 druppels gember.

Ingrid Blikkendaal

Hoe het begon - een interview met Tine de Kievit en Rien Jille

Hoe het begon - een interview met Tine de Kievit en Rien Jille.

Het nummer dat u op dit moment aan het lezen bent, is de 80e uitgave van Wetenswaard. Even rekenen..... Wetenswaard verschijnt 4 x per jaar.....dat moet zo'n 20 jaar geleden zijn.

Inderdaad, de eerste Wetenswaard kwam uit in juli 1997. Een mooie aanleiding om twee mensen te interviewen die vanaf het begin aan Wetenswaard meegewerkt hebben: Rien Jille en Tine de Kievit.

In 1997 waren de Vereniging Arboretum Munnikepark en de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard al een levendig geheel met een flink aantal vrijwilligers. En juist die vrijwilligers waren de directe aanleiding voor Anton van der Ploeg, een van de oprichters van stichting en vereniging om een eigen contactblad in het leven te roepen. Daarnaast was het de bedoeling om de vele activiteiten van de Stichting en vooral de Vereniging met de werkgroepen meer onder de aandacht te brengen van onze sponsors, aanverwante organisaties en de plaatselijke politiek.

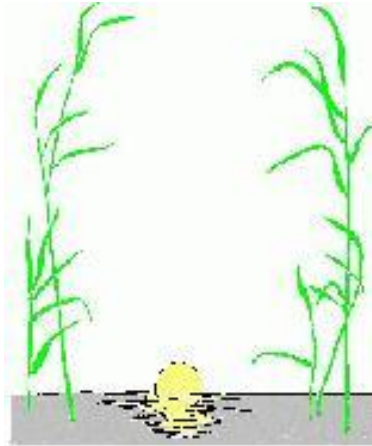
Hij benaderde PR-man Rien Jille (hij was bestuurslid van de Stichting) en Tine de Kievit, al jaren een actieve vrijwilligster bij de vereniging. Anton zei: "We moeten iets doen voor meer onderling contact. Ik denk aan een eigen blad, waarin de vrijwilligers hun ervaringen en hun kennis kunnen uitwisselen. En waarmee zij op de hoogte blijven van hetgeen er in de diverse werkgroepen gebeurt", zo herinneren Rien en Tine zich. En zo geschiedde.

Rien: "Ik zorgde de eerste jaren bijna in m'n eentje voor de kopij en Tine verzorgde helemaal alleen de lay-out en de druk". Aanvankelijk hoorde ook Wim Booij bij de redactie; hij bedacht zelfs de naam: Wetenswaard. Maar na enkele jaren zag hij zich genooddaakt af te treden. Een aantal mensen stond Rien en Tine bij; zij leverden regelmatig kopij en foto's.

Een aantal mensen stond Rien en Tine bij; zij leverden regelmatig kopij en foto's. De namen vallen van Els Joppe, Jan van Loon, Ria en Joop van de Haven, Wim Punt, Wim van Dorp, Lidy van der Lans, Leny Mars, Jimmy Flikkema, Piet Soethoudt voor de gedichten.

Gerrit Joppe, de man van Els, ontwierp de eerste omslag: rietstengels en een ondergaande zon.

Al snel werd de omslag veranderd in groenpapier met foto's in zwart-wit.

Januari 2011 kwam Marjan d'Hond erbij; zij was als bedrijfsjournaliste een goede aanvulling van de redactie. Nog later Fred Molhuizen, ook met een journalistieke achtergrond. Maar toch...het bleef een hele klus. Voor elke uitgave moesten twaalf pagina's gevuld worden. "We zijn trots dat het ons altijd weer gelukt is de Wetenswaard op een goede manier te vullen," zegt Rien. "Natuurlijk ook dank zij de bijdragen uit de diverse werkgroepen," vult Tine aan. "Zonder de kopij en de foto's die wij steeds weer mochten ontvangen, zou het ons niet gelukt zijn." Aanvankelijk kreeg iedere werkgroep een eigen logo bij hun stukje. Aad van Oosten tekende die logo's, die later werden vervangen door illustraties. En nu vind ik het weer mooi om de opmaak zonder logo's of illustraties te maken," aldus Tine.

De illustraties werden weer vervangen door smiley's. Een idee van Fred Molhuizen, die mij heeft geholpen vooral met de lay-out, wat een goede verandering was." aldus Tine. Tine vind het weer leuk om de smiley's nog een keer terug te laten komen.

De klus was nog niet af wanneer Wetenswaard gedrukt was. Een aantal vrijwilligers bracht tot enkele jaren het blad rond. De techniek is nu zo ver gevorderd, dat het rondbrengen niet meer nodig is. Wel ontvangen nog steeds alle vrijwilligers een exemplaar, evenals de sponsors, aanverwante organisaties, de colleges van burgemeester en wethouders en de fractievoorzitters van de gemeenteraden van Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht. Bij de bibliotheken ligt Wetenswaard ter inzage en zelfs bij artsen en fysiotherapeuten wordt Wetenswaard in de wachtkamer neergelegd. Al met al ruim 300 exemplaren en dat elk kwartaal weer. Gelukkig wordt het kopiëren en de verspreiding

tegenwoordig gratis verzorgd door Marketingdienst DMDR, die daarmee een van onze grootste sponsors is. Rien en Tine, hartelijk dank voor de inzet die jullie al die jaren hebben geleverd. Samen met jullie heffen wij het glas op weg naar het 90e exemplaar van Wetenswaard! Rien en Tine, hartelijke dank voor de inzet die jullie al die jaren hebben geleverd. Samen met jullie heffen wij het glas op weg naar het 90^e exemplaar van Wetenswaard!

Wilma

In 1998 schreef Els Joppe dit leuke stukje:

Hoop in de kruidentuin

Heel benauwd ben ik van honden en zeker van grote exemplaren. Dol ben ik op tarwekaakjes.

Het was dan ook tot november kort geleden onvoorstelbaar dat ik nog eens een hond zou lokken met zo'n kaakje. Maar, als je in het Arboretum werkt, kom je blijkbaar tot vreemde dingen.

Wat was het geval?

Op een regenachtige woensdagochtend waren we met z'n tweeën aan het werk in de kruidentuin. We waren net klaar met het afsteken van de grasranden en het poten van zuringplantjes toen er weer een geweldige bui losbarstte.

Na het schoonmaken van gereedschap en modderlaarzen zochten we onderdak in 't Weetpunt en maakten we een lekker kopje koffie. Ik had net een eerste slok en een hap van het bovengenoemde kaakje genomen toen Wim van Dorp in grote vaart van de trap kwam rennen en riep: "er loopt een hond los en behalve dat-ie jonge meerkoetjes uit het nest heeft verjaagd, heeft-ie ook nog een grote hoop in de kruidentuin gedeponed".

Onmiddellijk rende ik naar buiten (gelukkig was het inmiddels droog) en ja, hond bij kruidentuin en bazin in de verte. Voetstoots aannemend dat Wim de waarheid had gesproken ging ik niet eerst poolshoogte nemen over de omvang van de ramp maar riep: "mevrouw... mevrouw... komt u eens hier!!" Wat ze, achteraf tot mijn verbazing, deed.

Op mijn aandringen ging ze mee kruidentuinaards en inderdaad, Wim had niet overdreven, tussen onze prille zuringplantjes, die door één van onze tuinclubleden zorgvuldig van haar moeder-

plant waren gescheurd en door ons met liefde gepoot, lag een grote, dampende hoop.

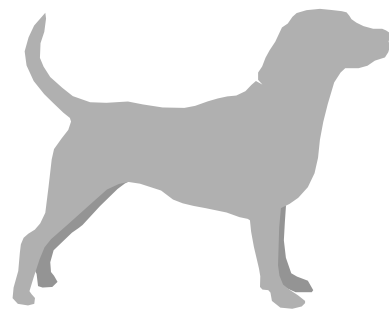
Ik was niet zo aardig tegen de bazin van de hond: "overal staat honden aan de lijn. Dus....lijnt u die hond aan en ruim z'n troep op".

Nou, die troep wilde ze wel opruimen, ze zou een zakje zoeken (zak"je"?) maar de hond aanlijnen, dat was wat anders. "Die zou nooit komen, wist dat-ie stout was geweest en luisterde heus niet naar zijn bazin, want dan zou hij straf krijgen en dat wilde hij niet".

En inderdaad, de hond bleef uit haar buurt. Ze kon roepen en lokken met hondenkoekjes wat ze wilde. En daar zag ik mijzelf staan, nog met het tarwe-koekje in m'n hand. Ik riep naar dat beest met m'n liefste stem: "kijk eens kom eens" en hield de lekkernij in de lucht. En ja hoor, daar kwam-ie. Met onversaagde heldenmoed gaf ik hem een stukje, pakte hem bij z'n halsband en liet de rest van het kaakje voor hem op de grond vallen want nog eens bij die bek komen.....

Het duurde even voor vrouwtje begreep dat ze het beest nu kon aanlijnen. Nadat ze hem thuis had gebracht kwam ze nog wel even aan in 't Weetpunt om mij te vertellen dat ik niet erg aardig was, integendeel nogal agressief. Zij liet haar hond "bijna" nooit los lopen in het park en er moest begrip voor opgebracht kunnen worden dat zo'n dier, vooral met buig weer, als ze niet ver van huis kon gaan toch wel eens bij uitzondering even in de buurt los moest kunnen lopen. En ja, dat-ie niet gehoorzaam was, meerkoetjes opjaagde en niet luisterde, dat was nu eenmaal zo. Maar de drollen had ze opgeruimd.

Waarvan akte.

Vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard

telt voor de gemeente Zwijndrecht

De vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard gaat vogels tellen om een database voor de gemeente Zwijndrecht te vullen. Het gaat hierbij om het grondgebied van de gemeente Zwijndrecht, dus inclusief Heerjansdam. De telling gaat om een

bepert aantal soorten vogels met een zogenaamde “vaste” verblijfplaats. Het betreft hier alleen roofvogels, uilen, huismussen en gierzwaluwen.

Deze telling is nodig om inzicht te krijgen waar deze soorten zich bevinden en om te voorkomen dat nesten verstoord zullen gaan worden door bijvoorbeeld bomenkap, bouwwerkzaamheden etc.. Ook is er een wettelijke verplichting voor gemeenten om deze flora- en faunatelling uit te voeren. Andere partijen zullen onder meer planten, vissen en vleermuizen gaan inventariseren.

Ook uw hulp als inwoner van Zwijndrecht is van harte welkom. U kunt ons helpen als u een nest weet te vinden of een van deze vogelsoorten ziet vliegen. Geef dit dan aan ons door. Deze meldingen zullen wij verwerken in onze gegevens.

U zult dus mogelijk in Zwijndrecht leden van de vogelwerkgroep met verrekijkers de omgeving zien afspeuren naar nesten en vogels. Hiervoor vragen wij begrip. We hebben nooit de bedoeling een ander te storen of lastig te vallen. Ervaart u dit wel zo, spreek dan de vogelteller aan. Onze tellers dragen een naambadge en hebben een papier bij zich waarop vermeld staat waarvoor zij zich inzetten. Onze tellers zijn vrijwilligers die zich op deze manier inzetten voor een groener Zwijndrecht en Heerjansdam met een “levende natuur”.

Voelt u zich aangesproken om mee te tellen, de vogelwerkgroep zoekt nog leden die mee willen tellen. Ook zonder ervaring bent u welkom om mee te doen met onze activiteiten. Deze omvatten onder meer excursies en een vaste avondbijeenkomst op elke tweede dinsdag van de maand in het Weetpunt. Voor meer informatie kunt u ons mailen. Ons mailadres is: vogelwg@natuur-zw.nl

Ook kunt u kijken op de website van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard: www.natuur-zw.nl

Ron Stevense,

*Coördinator Vogelwerkgroep Zwijndrechtse
waard*

Lente in het Munnikepark

Het was wel even wachten op de lente. Maar eerlijk is eerlijk, de narcissen deden danig hun best om het Munnikepark een voorjaarlijkse

uitstraling te geven en van de weeromstuit volgden de krokusjes dit inspirerende voorbeeld.

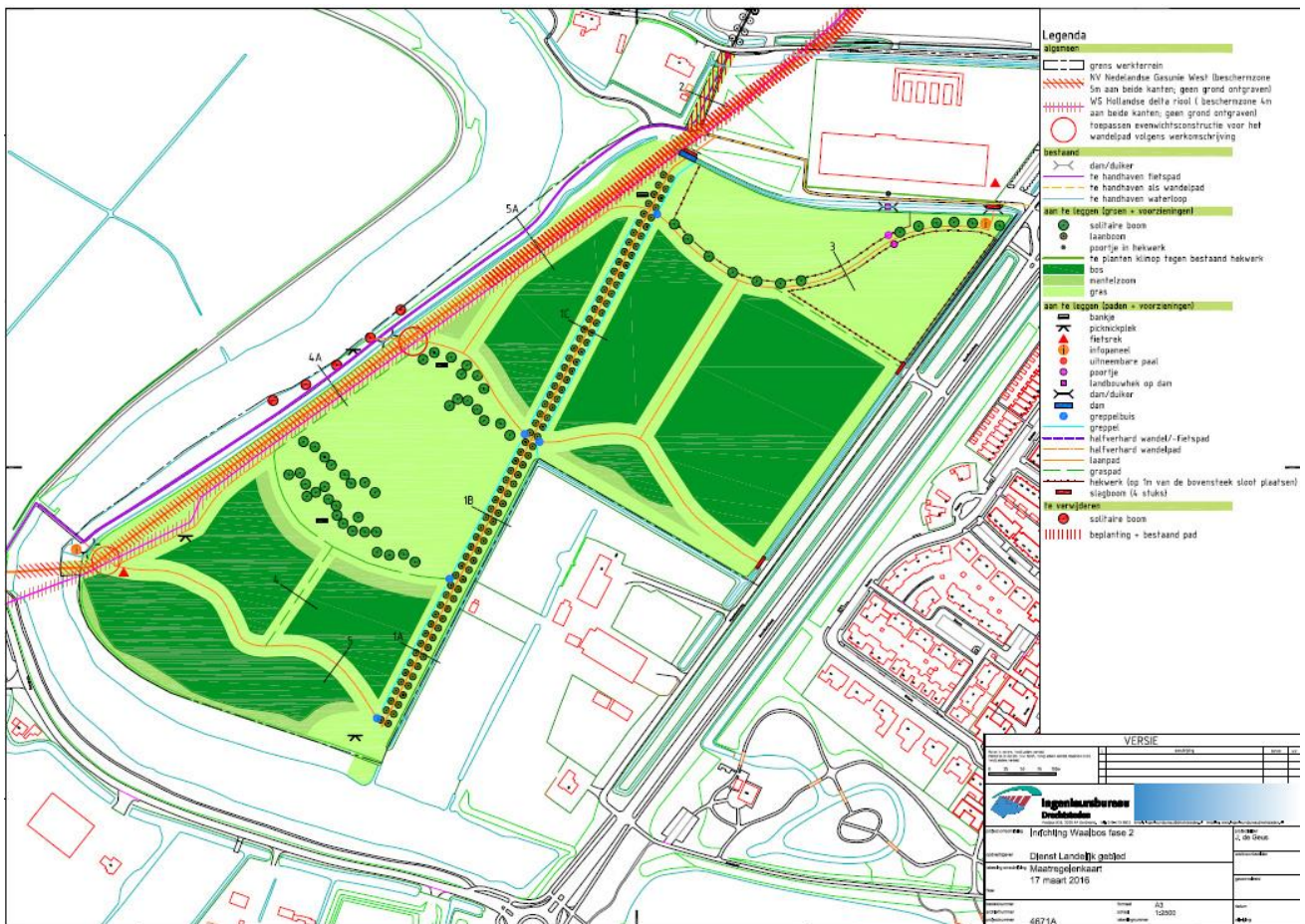

De bomen lieten echter verstek gaan. Maar dat was schijn, zoals de wandelaar die zijn blik niet constant op het asfalt gericht hield, kon opmerken. Er was maar een beetje opmerkzaamheid nodig om de eerste schuchtere knopjes te bespeuren die hun weg naar de zo verlangde lentelucht gevonden leken te hebben.

Inmiddels is het volop voorjaar met alle natuurlijke nukken die daar bij horen. Het hernieuwde leven is begonnen en dat wil het park weten. Met volle inzet zijn de vrijwilligers aan de slag gegaan om het park de uitstraling te geven die bij dit jaargetijde hoort. Overbodige rommel wordt opgeruimd en vol verwachting wordt uitgekeken naar de nieuwe aanplant. En nu maar hopen dat alle welkome bezoekers zich bewust zijn van het feit dat het park geen hondentoilet is, noch een kinderspeelplaats. Dat zou een aangename bijdrage zijn aan het lentegevoel waar het park de bezoeker op vergast.

Fred

Uitvoering 3e fase Develbos gestart

De realisatie van de derde fase van het Develbos is voortvarend van start gegaan. Dat heeft nogal wat voeten in de aarde gehad. “Ga maar na”, zegt Willem Monshouwer, “het Develbos is een gevolg van de landinrichtingswet uit 1997 en nu pas zijn we bezig met de derde fase.” Door allerlei wetten, procedures en traag werkende ambtelijke molens zijn er een kleine twintig jaar verstreken voor in het IJsselmonde gebied de voorlopig laatste fase van het Develbos project kon beginnen. Mede dankzij de werkgroep R.O. die inspraak had in de planning, ontstaat er straks een bos van 16 ha, dat grote betekenis heeft voor zowel de ecologie, als de recreatie, terwijl er ook

rekening is gehouden met het behoud van archeologie.

Het nieuwe bosgebied grenst aan de Devel, waar ruimte is voor vissen en watervogels en ja, de rietoevers zijn belangrijk voor rietvogels en de waterspitsmuis. De steile randen op de grens op het zuidelijke deel van dit project bieden trouwens mogelijkheden voor de oeverzwaluw om te schuilen. “Met dit hele project ondersteunen wij ons doel om de natuur dichterbij de mensen te brengen”, houdt Willem ons voor. Ongeveer 1.6 ha in het zuidwestelijke deel van het nieuwe gebied is bestemd voor zelfrealisatie, een paar bomen en een afgesloten wei, bedoeld als “paarden aaiplek” Met een beetje fantasie kunnen we ons nu al voorstellen dat het toekomst-

stige bos van belang is voor bosvogels, zoals de specht, de uil, de sperwer en de boomklever, terwijl de bosranden met een struweelzoom voor vlinders en insecten ook interessante mogelijkheden bieden. Het bos moet aansluiten op fase 1 en fase 2 van het bos en daarvoor moesten enkele bomen wijken, maar daar komt een veelvoud aan bomen voor terug.

Voor wandelaars is de nieuwe laan van groot belang. Net als in de eerdere fases gaat het hier om een rechttoe rechtaan laan die voor de samenhang van de drie delen van het bos zorgt. De laanstructuur vormt een contrast met de kronkelige loop van de Devel. Het Develbos fase 3 zal naar verwachting een rustig bosdeel vormen. “Dat komt omdat het niet direct grenst aan bebouwing”, zegt Monshouwer en bovendien ligt de Munnikensteeg nog tussen de woonwijk en het bosgebied. Er zullen nog wel enkele aanpassingen in fietspaden nodig zijn, vooral ook omdat de manege een geïntegreerd onderdeel van het bos gaat vormen.

De manege krijgt iets meer ruimte, maar biedt daarvoor de wandelaar de mogelijkheid tot een hapje en een drankje. Bij de manege is parkeer-ruimte en die is vijf meter verder ook nog te vinden aan de andere kant van de Kijfhoekweg. Valt er dan niets meer te wensen? Ja wel hoor. Zo zou bijvoorbeeld een veilige voetgangersoversteek van het Munnikepark naar het bos welkom

zijn. Daar was ooit sprake van, maar vooralsnog te duur. Toch blijven plannenmakers niet stil zitten. Monshouwer wijst op het in 2012 verschenen omvangrijke ambitieplan Deltapoort dat in 2025 zijn beslag zou moeten krijgen. Wie weet.

Fred

Sponsoring blijft hard nodig

Een hartenkreet die vele malen in Wetenswaard is geuit en actueel blijft. We sluiten er dan ook nu weer mee af.

De lijst van sponsors ziet er als volgt uit:

- * *Mevr. L. van der Woude*
- * *Jeroen, Nicola en Kristie Tiën*
- * *Rien van Linschoten*
- * *Pavlov (P.Høvig) en Steven, Christiaan en Marjolein Høvig*
- * *Gooitske, Jelmer en Meerten Hamer*
- * *Anne Marie*
- * *Wieke, Sanne, Thomas en Inger van der Schoor*
- * *Roald, Neline, Maaïke, Anne, Derek, Madelein, Lennart, Lotte, Emmeke, Marit en Elbrich van der Ploeg*
- * *Huib Jongejan*
- * *Robin van Drimmelen, Jodie Cole en Floor Kracht*
- * *Van Leeuwen Rietberg Stichting*

Donaties vrienden van het Munnike Park:
t.n.v. penn. Ver. Arboretum Munnike Park te
Zwijndrecht: minimaal een bedrag ad.€ 25,00.
Lidmaatschap € 7,00 per jaar op
rek.nr. NL54 RABO 0377 5214 34

Sponsoring en donaties: St. Natuur & Landschap
Zwijndrechtse Waard t.n.v. penn. Stichting
Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard
rek.nr. NL39 RABO 0397 6036 14